Prof. dr. sc. MARINKO ŠKARE,
novi rektor pulskog Sveučilišta Jurja Dobrile:

Volio bih da se realizira ideja startup kampusa. To je jedan novi oblik visokog obrazovanja koji spaja poduzeća i visoko obrazovanje.

Menadžeri iz Infobipa, Valamara i drugih poduzeća mogli bi sudjelovati u izvođenju nastave

To je jedna šira priča, a i mora se zakonski pokriti s Ministarstvom, ali ideja je da nakon četiri ili pet godina studiranja studenti dobiju certifikat od tog poduzeća da su osposobljeni za rad, a od Sveučilišta diplomu da su usvojili sva znanja koja su im potrebna. Na kraju imate čovjeka koji je spreman za tržište rada, koji ima vještine i sposobnosti i koji može biti direktno zaposlen u tim poduzećima, naglasio je prof. dr. sc. Marinko Škare

RAZGOVARALA
Helena MOSTARKIĆ GOBBO

"Mi imamo zamjetan broj novih studentskih programa, ali paralelno nismo upisali toliki broj studenata kao što bi taj studentski program trebao donijeti. U svakom slučaju privlačnost, studija je nešto na čemu bismo trebali poraditi

Iako nije novost da je izabran za novog rektora Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, prof. dr. sc. Marinko Škare i službeno je preuzeo tu dužnost.

- Budući da je većina ljudi dobro upućena u Vaš profesionalni rad, na koji način biste se osobno predstavili javnosti?

- Jednostavno. Što se tiče predstavljanja, imam nekoliko anegdota koje vjerujem da svatko od nas ima u životu. To je u mojoj profesionalnoj karijeri, od gostovanja na televiziji, pa dalje, uvijek nekako išlo u smjeru pitanja: "Dobro, Vi ste profesor i tako to...". Međutim, uvijek sam se predstavljao kao Marinko Škare iz Pule i ne bih ništa dodao. Obično se tako predstavljam, jer sam u Puli od rođenja i tu sam odrastao, mislim da se tako mogu predstaviti i čitateljima.

- Koje ste sve funkcije do sada obnašali na Sveučilištu?

- Od samog sam početka na Sveučilištu. Bio sam prorektor za međunarodnu suradnju, savjetnik rektora, prorektor za znanost, a na Fakultetu za ekonomiju prodekan za nastavu te međunarodnu suradnju i dekan. Prošao sam sve, od asistenta do ove pozicije.

- Kako trenutno, kao njegov dugogodišnji djelatnik, vidite Sveučilište?

- Sveučilište ima ono, što se u Hrvatskoj često kaže, veliki potencijal, zahvaljujući tradiciji. Ipak, Sveučilište je tu tek 15 godina, ali institucije koje su ovdje su tu preko 60 godina. Postoji tradicija visokog obrazovanja u Istri i sve to čini jedan stvarno veliki potencijal. Međutim, organizacijski i upravljački ima jako puno posla. Sav taj potencijal treba jednostavno produktivno iskoristiti. Ono što ja volim reći je da jedna institucija može imati puno kvalitetnih ljudi, ali ako ne posložite i ne organizirate stvari da oni dođu do izražaja, onda taj potencijal ostaje neiskorišten. Sveučilište ga ima, ali isto tako dug je put do toga da mi taj potencijal zaista i realiziramo.

Ljudski kapital

- Koji su po Vama najveći aduti pulskog Sveučilišta?

- Tradicija i povezanost Istre i Sveučilišta, odnosno prijašnjeg fakulteta, sa istim ili sličnim fakultetima iz okruženja, zemalja susjeda. Pogotovo treba spomenuti Italiju, Austriju, Sloveniju. U tom dijelu i zbog položaja Pule i Istre stvoreni su dugogodišnji kontakti. Da bi se određeno umrežavanje i neki partnerski odnosi mogli zaista i pokrenuti, morate imati dugogodišnje odnose, a mi to imamo zahvaljujući profesorima koji su to započeli, naravno na fakultetima koji su postojali tada, prije više od 60 godina. Naravno, moram napomenuti, koliko god to kad je riječ o znanosti zvučalo deplasirano, ali činjenica je da Sveučilište u Puli, zahvaljujući i geografskom položaju, ima tu jednu dimenziju koju moram istaknuti, a koju drugi nemaju. Nama, recimo, dolaze profesori iz Cambridgea, gdje nakon par gostovanja njihove obitelji u šali kažu: "Možete li Vi ponuditi njemu ovdje neku plaću, da on dođe ovdje raditi?". Naravno da ne možemo, ali to je jedan važan element, jer mi imamo i taj položaj koji treba iskoristiti.

- Koja je, ukratko, Vaša vizija Sveučilišta? U kojem ga smjeru, kao novi rektor, mislite i želite razvijati?

- Ono što je na neki način najvažnije je taj naglasak na ljudski kapital u smislu zaposlenika i studenata. U biti, jasna je definicija da su ljudi najveći kapital bilo kojeg poduzeća, pogotovo našeg jer smo Sveučilište. To je onaj segment koji želim osobno razviti, a tu mislim prvenstveno na studente. Studenti kao partneri u upravljanju trebaju imati daleko veću ulogu u procesima na Sveučilištu, iako ja znam da se oni sami tu ne snalaze. Oni se pitaju „gdje se mi tu vidimo, kako bismo to mogli", ali uz pomoć strukture i uprave Sveučilišta, mogu biti partneri od početka; u nastavnom procesu, detektiranju problema, gdje su prednosti, što treba mijenjati... Aktivna uloga studenata je prva stvar.

Zaposlenicima Sveučilište treba osigurati osobni razvoj i onda upravo kroz taj razvoj definirati radno mjesto na Sveučilištu, a ne obrnuto. Nekako se uvijek polazi od toga da imamo neka radna mjesta, pa pokušavamo ukalupiti zaposlenike u njih, a mislim da radna mjesta trebaju evoluirati. Kako naši zaposlenici napreduju, tako bi trebala i radna mjesta, odnosno treba ih izgraditi prema osobnim karakteristikama napredovanja pojedinca. Ljudski kapital je prvi element na koji ću najviše obratiti pažnju. Naravno, uz to su vezani i prostorni uvjeti, neminovno, jer osobni razvoj studenata i zaposlenika je vezan i uz te uvjete. Moramo osigurati bolje prostorne uvjete kroz izgradnju sveučilišnog kampusa.

Nakon toga digitalizacija: od uvođenja digitalnih sustava upravljanja i organizacije do nastave, što je najvažnije. Htio bih napomenuti da pod nastavom ne mislim na ono uz što se sad, zbog situacije s covidom, digitalizacija veže, a to je online nastava. Ne. Ovdje mislim na uvođenje sustava za personalizirano učenje, za neuroznanost. Primjerice, već danas imate aplikacije koje razvijaju izdavači, odnosno knjige koje vi čitate u digitalnom obliku, odgovarate na neka pitanja i onda vam sam algoritam kaže što niste, a što jeste svladali dobro. Treba nam takvo unapređenje u nastavi.

Jedan važan element je važnost Sveučilišta u zajednici. Mislim da smo u tom dijelu dosta nedefinirani. Prisutni smo, ali trebamo biti više prisutni. Mislim da se Sveučilište treba baviti važnim pitanjima za zajednicu. Ako istražujemo nešto, trebamo se najprije okrenuti zajednici koja nas okružuje; gospodarstvu, socijalnim problemima, nezaposlenosti, beskućnicima. Integracija Sveučilišta u zajednicu.

Suradnja Pula – Varaždin

Ideja je pokrenuti nove programe, ali na jedan održivi način. Primjerice, mislim da bi jedan program iz primijenjene umjetnosti i dizajna ili multimedije bio jako privlačan u Puli, međutim, mi nemamo kadrovske potencijale za to. Ideja je da zato sklopimo suradnju s, primjerice, partnerskim sveučilištem, a to je Sveučilište Sjever, pa da zajedno s njima ponudimo taj studijski program našim studentima, koji bi onda dio programa studirali u Puli, a dio u Varaždinu, kazao je rektor Škare

Privlačnost studija

- Rekli ste da ste prisutni, a niste. Po čemu pulsko Sveučilište odskače ili zaostaje u odnosu na druga sveučilišta u Hrvatskoj?

- Ono po čemu u svakom slučaju odskačemo je časopis koji smo razvili na Fakultetu ekonomije, odnosno na Sveučilištu. To je časopis koji je sedamdeseti u svijetu od svih svjetski renomiranih časopisa, najbolje rangirani časopis društvenih znanosti i najbolji drugorangirani časopis u usporedbi sa svim područjima znanosti. Javnost to obično ne zna, a to je izniman rezultat iz razloga što su društvene znanosti i prirodne znanosti dva odvojena područja koja su čak teško usporediva. Međutim, naš časopis je drugi po rangiranju u odnosu na sva područja znanosti u Hrvatskoj, što je izniman rezultat. To je nas iz jednog sveučilišta lansiralo u elitno društvo i nadam se da će časopis ubrzo doseći najveću kategoriju ranga, da ćemo ući u top 50 časopisa u svijetu. Ono po čemu zaostajemo je ono što sam već spomenuo: integracija sa zajednicom, zatim brendiranje, da Sveučilište bude dovoljno prepoznatljivo. Privlačnost studija je na niskoj razini i organizacijski se moramo bolje posložiti.

- Kakav je omjer domaćih studenata i onih iz drugih dijelova Hrvatske? Je li pulsko Sveučilište sve atraktivnije studentima izvan Istre?

- Taj omjer se stalno mijenja, sad smo negdje na 50% studenata iz Istarske županije, a 50% izvan nje. Taj omjer je uvjetovan jednim dijelom privlačnošću novih studija pokretanih na Sveučilištu, a drugi element je što su danas mladi ljudi mobilni. Dosta studenata izvan Istre bira i studiranje izvan Istre. Studentima nije bitna prvenstveno privlačnost studija, nego otkrivanje nove sredine. Što se tiče toga, jednaki smo kao i druga sveučilišta u Hrvatskoj. Mi imamo zamjetan broj novih studentskih programa, ali paralelno nismo upisali toliki broj studenata kao što bi taj studentski program trebao donijeti. U svakom slučaju privlačnost, studija je nešto na čemu bismo trebali poraditi.

- Jesu li u planu neki novi studijski programi i koliko ih uopće ima po pojedinim fakultetima u sklopu čitavog Sveučilišta?

- Neke sastavnice imaju pet, šest, sedam studijskih programa, a negdje ih je samo tri. To je dosta u nesrazmjeru. U prvom planu je okrupnjavanje studentskih programa na način da vidimo koji programi su manje popunjeni, pa ih okrupniti nekim drugim programima i time povećati privlačnost studija. Što se tiče novih studijskih programa, moja vizija je vezana za ono s početka "Marinko Škare iz Pule". Mislim da u Puli i Istri ima jako puno mladih ljudi svestranih, sposobnih i to vidimo čitajući Vaše novine, gdje se prati broj nagrada, broj mladih inovatora, praktički svaki tjedan imamo članak o tome. Postoji jedna intelektualna, ja je zovem underground scena, koja nije prisutna na Sveučilištu, ali je ona po meni u Istri i Puli jaka. Ideja je pokrenuti nove programe, ali na jedan održivi način. Primjerice, mislim da bi jedan program iz primijenjene umjetnosti i dizajna ili multimedije bio jako privlačan u Puli, međutim, mi nemamo kadrovske potencijale za to. Ideja je da zato sklopimo suradnju s, primje-

Centar za digitalnu edukaciju

Nadamo se da će nam Županija dodijeliti i prostor koji je vezan uz bolnicu, onu zgradu koja je bila upravna zgrada u okviru bolnice, da zajedno izgradimo neke laboratorije ili, za što postoji ideja s Carnetom, da se izgradi centar za digitalnu edukaciju

rice, partnerskim sveučilištem, a to je Sveučilište Sjever, pa da zajedno s njima ponudimo taj studijski program našim studentima, koji bi onda dio programa studirali u Puli, a dio u Varaždinu. Onda bi kroz razvoj naših kadrova u Puli i Istri za 15, 20 godina, ne znam, koliko vremena bude potrebno, pokrenuli fakultet, koji god to bio, ali s kadrovima koje već imamo osigurane, domaćim kadrovima. Nudit ćemo i nove programe, ali združeni s drugim sveučilištima.

- Spomenuli ste kadrove. Hoće li biti nekih kadrovskih promjena; prorektora, dekana?

- Da, bit će, jer nekima ističe mandat, nekima završava, kod nas je to na Sveučilištu fluidno. Imamo reizbore, možete biti dva mandata, tako da su silom prilika promjene. Bit će novi dekan, bit će i nekih novih prorektora, tako da je to više uvjetovano zamjenama koje su opet uvjetovane odlascima i time što pojedinci više ne mogu obavljati mandat. Javnosti je vjerojatno manje poznato, jer kako smo Sveučilište, onda se sve uglavnom veže uz prorektore i rektore, oni su percipirani kao glavne figure, što je u načelu točno jer jedan rektor predstavlja sveučilište. Volio bih to promijeniti tako da depersonaliziram stvari i uvedem neki menadžerski način upravljanja temeljen na razumnoj viziji. Evo, mi razgovaramo danas i ja Vam prezentiram ideje koje su ušle u program i strategiju razvoja Sveučilišta. Međutim, imamo problem, a taj je da se rektori mijenjaju svake četiri ili osam godina. Time želim reći da moramo izraditi jednu menadžersku strukturu unutar Sveučilišta gdje će biti jednako važni voditelji službi, tajnice odjela, onaj menadžersko - administrativni kadar koji je zasad prisutan, ali nije toliko naglašena njihova važnost u životu Sveučilišta. Rektor i prorektor se mijenjaju, ali ako je tajnica ta koja ima sve pod kontrolom, nova rektorica ili rektor će imati dobar temelj na kojemu će moći dalje graditi. Ukoliko to nije tako, a trenutno je takva situacija sa svim sveučilištima u Hrvatskoj, onda sve ispočetka kreće s novim rektorom i to nije dobro. Ideja je da Sveučilište bude jedan živi organizam neovisan o jednoj osobi, sa jasnim smjernicama razvoja, integriran u razvoj zajednice, jedna potpuno nova vizija Sveučilišta.

- Kakvi su daljnji planovi s kampusom u sklopu bolnice u Zagrebačkoj ulici?

- U okviru prostora koji nam je bio prvotno dodijeljen od Županije, zgrade koje su bile od početka zamišljene za kampus, odnosno ono što je još ostalo od zgrada neurologije i interne, bit će uglavnom istraživački laboratorij i jednim dijelom predviđene za nastavu. Naglasak će biti na znanstvenu komponentu: laboratorij za ekperimente, prirodne znanosti, medicinu, jednim manjim dijelom za nastavu, jer nastava je većim dijelom planirana u kampusu koji bi trebao biti u Mornaričkoj bolnici.

Mornarička bolnica

- Za kada je predviđeno formalno preuzimanje Mornaričke bolnice?

- Vjerujem da će to biti unutar nekih mjesec, dva najkasnije zato što smo aplicirali i dobili odgovarajuće fondove, a što je preneseno i kroz Glas Istre, vezano za novac koji je bio lociran za Mehaniku. Mi se nadamo da bi taj novac mogao biti preusmjeren od strane Ministarstva prema novom kampusu. Računamo do prosinca 2023. godine da bi Mornarička bolnica ovakva kakva je sada, mislim na postojeće zgrade, mogla biti dovršena i da onda možemo jedan veći dio sastavnica prebaciti na nastavu u novu Mornaričku bolnicu. Naravno, nadamo se da će nam Županija dodijeliti i prostor koji je vezan uz bolnicu, onu zgradu koja je bila upravna zgrada u okviru bolnice, da zajedno izgradimo neke laboratorije ili, za što postoji ideja s Carnetom, da se izgradi centar za digitalnu edukaciju. To znači da za taj dio kampusa koji nije predviđen postojećim zgradama, idemo prema Županiji na način da osmislimo zajedničke sadržaje koji će biti važni kako za Županiju i Grad, tako i Sveučilište, ne samo za naše potrebe.

Postoji jedna ideja za koju bih volio da se realizira, a to su startup kampusi. To je jedan novi vid visokog obrazovanja gdje se spajaju poduzeća i visoko obrazovanje, ali ne da naši studenti idu na praksu, nego da stručnjaci iz, primjerice, Infobipa ili Valamara ili drugih poduzeća u Istri, a kojih ima, formiraju startup kampuse u kojima njihovi zaposlenici, odnosno menadžeri sudjeluju u izvođenju nastave. Dakle, s jedne strane imate nositelje kolegija koji su sveučilišni profesori, ali zajedno sa stručnjacima rade na konkretnim projektima te studenti koji rješavaju konkretne probleme. To je jedna šira priča, a i mora se zakonski pokriti s Ministarstvom, ali ideja je da nakon četiri ili pet godina studiranja studenti dobiju certifikat od tog poduzeća da su osposobljeni za rad, a od Sveučilišta diplomu da su usvojili sva znanja koja su im potrebna. Na kraju imate čovjeka koji je spreman za tržište rada, koji ima vještine i sposobnosti i koji može biti direktno zaposlen u tim poduzećima. Ako bi trebalo svesti sve na jedan faktor koji Sveučilište mora dati i osigurati studentima, to su vještine i sposobnosti. Nekad su se uz to stavljala i znanja, ali to se danas može steći putem raznih kanala. Vještine i sposobnosti su ono što im moramo omogućiti.

Neplanski razvoj

- Nije li nelogično da kampus bude podijeljen na dvije lokacije na različitim krajevima grada?

- To je problem koji je proizašao iz jednog, rekao bih neplaniranog, razvoja Sveučilišta od samog početka; kako od osnivača, tako i od strane Ministarstva, tako da se o tome nije vodilo računa. Nije se strateški pristupilo tome. Posljedično je nastao problem razdvojenih lokacija. Moja vizija u budućnosti je, ako bude moguće, jer o tome treba razgovarati s gradonačelnikom Zoričićem i županom Miletićem i vidjeti koje su ideje i vizije Grada Pule i Istarske županije, iznaći mogućnosti da se danas-sutra svi sadržaji Sveučilišta prebace u novi kampus, a da se postojeće lokacije koje imamo mogu prenamijeniti i biti u službi Grada ili Županije. Primjer je problem škola. Srednja ekonomska škola može biti na toj lokaciji, ali može se proširiti nakon što mi iselimo iz Rovinjske. Naravno, to iziskuje razgovore, ali mislim da bi se mogao naći model da te zgrade budu u funkciji Grada i Županije, a da mi u potpunosti preselimo na novu lokaciju u Mornaričku bolnicu. To bi bilo daleko lakše za planirati budućnost.

Medicinski fakultet

– Što je s medicinskim fakultetom? Kada se i kako misli razriješiti gordijski čvor oko dopusnice za njegov rad?

– Priča o medicinskom fakultetu traje već dugo i trenutno smo u fazi u kojoj smo dobili od Nacionalnog vijeća izvještaj na koji smo se morali očitovati i gdje su zatražene neke izmjene u elaboratu. Mi smo te izmjene napravili i poslali na Nacionalno vijeće i sad će ga vijeće dati povjerenstvu koje je imalo primjedbe. Nakon toga trebamo dobiti finalno izvješće temeljem izmjena koje smo poslali i znati je li to pozitivno riješeno ili ne. Mi se nadamo, budući da smo odgovorili na pravilan način i zahvaljujući podršci Sveučilišta u Splitu i potpisanom sporazumu s njima, da bi to trebalo biti riješeno na pozitivan način. Sveučilište u Splitu je jamac izvođenja studija medicine u Puli što znači da dva sveučilišta stoje iza tog programa. Ne vidim nekog daljnjeg razloga za prolongiranje ili odgađanje.

– Koje akademske godine, dakle, očekujete napokon upisati prve studente?

– Nadam se da će to biti proljeće sljedeće godine i to bi trebao biti neki realni scenarij, jer su zaista svi preduvjeti ispunjeni; kadrovski, prostorni, suradnički.

– Što je s izborom novog dekana nakon ostavke odnosno smjene Krešimira Pavelića?

– Procedura previđena po statutu je da se imenuje vršitelj dužnosti koji ima obvezu da organizira i raspiše izbore za novog dekana, a to će se dogoditi unutar šest mjeseci. Na fakultetskom vijeću će se donijeti odluka o kandidatima i potom će biti izabran novi dekan.